

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobkyně K. P., proti žalované České správě sociálního zabezpečení, Praha 5, Křížová 25, o plný invalidní důchod, vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, pod sp. zn. 58 Cad 50/2003, o vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí této věci,

t a k t o :

Soudkyně Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci Mgr. Lucie Trejbalová není vyloučena z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci pod sp. zn. 58 Cad 50/2003.

O d ů v o d n ě n í :

V uvedené právní věci je předmětem soudního řízení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 6. 2. 2002 č. X, jímž byl žalobkyni K. P. odňat od 14. 3. 2002 plný invalidní důchod podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozsudkem ze dne 31. 7. 2002 č. j. 58 Ca 30/2002-18 oprávněmu prostředku žalobkyně nevyhověl a napadené rozhodnutí správního orgánu potvrdil a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně kasační stížnost. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 17. 6. 2003 č. j. 4 Ads 24/2003-51 rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka Liberec ze dne 31. 7. 2002 č. j. 58 Ca 30/2002-18 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Spis byl vrácen krajskému soudu dne 21. 7. 2003. Z obsahu spisu plyne, že uvedená věc je dále vedena pod sp. zn. 58 Cad 50/2003.

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ve věci vyžádal doplňující posudek od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v Ústí nad Labem a poté, co byl posudek vypracován, nařídil jednání na 24. 9. 2003 a současně účastníkům řízení zaslal poučení o právu vznést námitku podjatosti podle § 8 zákona č. 150/2002 Sb. Uvedené poučení obdržela žalobkyně dne 8. 9. 2003. Podáním ze dne 11. 9. 2003, které došlo krajskému soudu dne 12. 9. 2003, uplatnila žalobkyně námitku podjatosti soudkyně Mgr. Lucii Trejbalové. Namítala, že tato soudkyně je proti ní zaujatá, při jednání ji stále přerušovala, nenechala ji domluvit a žalobkyně nemohla říci, co pokládala za důležité. Nakonec jí soudkyně řekla, že její čas uplynul, „ukončené jednání, buďte zticha“. Žalobkyně poté půl hodiny seděla a soudkyně diktovala administrativní pracovníci zprávu k jednání do počítače. Žalobkyně dále uvedla, že o tom, že jde o podjatost, se dozvěděla od právního zástupce. Žádala, aby řízení o oprávněm prostředku projednával jiný soudce.

Soudkyně Mgr. Lucie Trejbalová ve svém vyjádření uvedla, že uplatněnou námitku podjatosti považuje za nedůvodnou, neboť uplatněné důvody podjatosti vůči její osobě se týkají okolností, které spočívají v postupu soudce v řízení a rozhodování ve věci vedené pod sp. zn. 58 Ca 30/2002. Dále uvedla, že nemá k projednávané věci ani účastníkům řízení takový vztah, pro který by byl dán důvod pochybovat o její nepodjatosti.

Poté byla věc předložena Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o námitce podjatosti.

V doplnění vyjádření k námitce podjatosti vyžádaného Nejvyšším správním soudem uvedla soudkyně Mgr. Lucie Trejbalová, že jak vyplývá z protokolu o jednání ze dne 31. 7. 2002 (čl. 16 – 17), žalobkyně se k věci vyjádřila, uvedla, jaké má zdravotní potíže, odkazovala na jednotlivá stanoviska ošetřujících lékařů. Pokud snad žalobkyně byla ve svém vyjádření přerušena, tak z důvodu procesní ekonomie, neboť se ve svých sděleních neustále opakovala a znovu sdělovala obsah již citovaných lékařských zpráv.

Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. (s. ř. s. – soudní řád správní), soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podílejí na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívaly v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

V projednávané věci však žádný z těchto důvodů podjatosti zjištěn nebyl. K námitce žalobkyně směřující proti způsobu jednání soudkyně Mgr. Lucie Trejbalové se uvedená soudkyně vyjádřila tak, že pokud snad žalobkyně byla ve svém vyjádření přerušena, tak z důvodu procesní ekonomie, neboť se ve svých sděleních neustále opakovala a znovu sdělovala obsah již citovaných lékařských zpráv. Soudkyně výslovně uvedla, že k projednávané věci ani k účastníkům řízení nemá takový vztah, pro který by byl dán důvod pochybovat o její nepodjatosti. V protokolu o jednání ze dne 31. 7. 2002 vyplývá, že poté, co byl přečten opravný prostředek, obsah spisu Okresní správy sociálního zabezpečení v České Lípě a obsah posudku Posudkové komise MPSV, se žalobkyně k těmto důkazům podrobně vyjádřila. Z obsahu protokolu o jednání nevyplývá, že by žalobkyně vznášela námitky proti postupu či způsobu jednání uvedené soudkyně. K tomu nutno dodat, že podle § 49 odst. 4 s. ř. s. jednání zahajuje a řídí předseda senátu. Předseda senátu vede účastníky k tomu, aby se vyjádřili i o těch skutkových a právních otázkách, které podle mínění soudu jsou pro rozhodnutí určující, i když v dřívějších podáních účastníků uplatněny nebyly.

Nejvyšší správní soud dále uvádí, že poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na projednávané věci, tedy zejména v případech, kdy mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Soudcův poměr k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, může také jít o vztah ekonomické závislosti. Důvod uplatňovaný žalobkyní nemůže být tedy sám o sobě způsobilý přivodit závěr o podjatosti soudce, resp. zakládat důvod pochybovat o jeho nepodjatosti. Skutečnosti tvrzené žalobkyní, z nichž dovozuje podjatost soudkyně, nebyly potvrzeny a důvod pochybovat o nepodjatosti soudkyně nevyplývá ani z obsahu spisu. Námitka podjatosti zasahuje vždy do principu nezávislosti soudce, neboť

neutrannost soudce tento princip předpokládá. Samotný pojem soudce totiž s sebou nese atribut nezaujatosti a neutrannosti a bez toho, že by se nepředpokládal, nebylo by důvodu ani pro konstituování soudní moci jako pilíře demokratické společnosti. Proto se jeví vždy nutné velmi konkrétně odůvodnit každý případ namítané podjatosti soudce a to ve smyslu důvodů, jež byly shora uvedeny.

Nejvyšší správní soud proto rozhodl, že soudkyně Mgr. Lucie Trejbalová, jejíž podjatost byla namítána, není vyloučena z projednávání a rozhodnutí této věci (§ 8 odst. 1, § 8 odst. 5 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. 11. 2003

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu